

i Informasjon om eksamen

EKSAMEN

Emnekode og -navn:

LNOR10416/LUNOR10416

Språk, litteratur og didaktikk/Språk, litteratur og didaktikk (5-10)

Eksamensdato og -tid: 19. desember 2018, 4 timer

Hjelpemidler:

Ordbok eller ordliste

Kunnskapsløftet (generell del og læreplanen for norsk)

Faglærere:

Leif Erik Vold

Om eksamensoppgaven:

Oppgavesettet består av tre deler. I **del A** skal **fem** oppgaver besvares, i **del B** skal **to** oppgaver besvares og i **del C** skal én oppgave besvares.

Målforma på dei to deleksamenane er valfrie, men ein må vere på nynorsk og ein på bokmål. Ved vurdering tel dei to deleksamenane likt, og begge må vere bestått for å få karakter i emnet.

Sensurfrist: 9. januar 2019

Karakterene er tilgjengelige for studenter i Studentweb.

i Oppgavesett

BOKMÅL

Del A: Kortsvarsoppgaver

Svar på **fem**, og **kun fem**, av dem.

1. Hvilke er de tre litterære hovedsjangrene?
2. Fra hvilken litterær tekst stammer følgende åpningsreplikk: «Det er skade at Degnen ikke er i byen, thi der er så meget latin i min søns brev som jeg ikke forstår.» Svar med forfatternavn, tittel og omtrentlig tidsplassering.
3. I hvilken litterær tekst finner vi følgende åpning: «Der var saa deiligt ude paa Landet; det var Sommer, Kornet stod guult, Havren grøn, Høet var reist i Stakke nede i de grønne Enge, og der gik Storcken paa sine lange, røde Been og snakkede ægyptisk, for det Sprog havde han lært af sin Moder.» Svar med forfatternavn, tittel og omtrentlig tidsplassering.
4. Hvilke(n) dramatisk(e) person(er) kan oppfattes som Holbergs talerør i komedien *Erasmus Montanus* (1731)?
5. Hva er koblingen mellom navnet på 'betjanten' og 'midsommarafton' (= Sankt Hans-aften) i Strindbergs drama *Fröken Julie* (1888)?
6. Hva er en karakterkomedie?
7. Forklar begrepet 'metafor' ved hjelp av eksempler fra pensumlitteraturen.
8. Forklar det narratologiske begrepet 'ellipser' ved hjelp av eksempler fra pensumlitteraturen.

Del B: Tre mellomlange oppgaver

Svar på **to**, og **kun to** av dem.

1. Gi en kort litteraturhistorisk karakteristikk av Amalie Skrams roman *Lucie* (1888).
2. Kommenter hvordan bergtakingsmotivet brukes i Tarjei Vesaas' *Is-slottet* (1963).
3. Gi en kort redegjørelse for minst to mulige tolkninger av mørkeloftet i Henrik Ibsens *Vildanden* (1882).

Del C: To oppgaver som krever noe lengre forklaring

Svar på **én**, og **bare én**, av de to.

1. «Litteratur om traumatiske erfaringer er opptatt av noe som har skjedd, og som skaper en vanskelig eller uholdbar tilstand i nåtiden. Fortidens hendelser er så vonde, smertefulle og ødeleggende at de ikke er til å leve med, og de bryter inn i en livssituasjon på en destruktiv måte.» (Fra boken *Traumets betydning i norsk samtidslitteratur* (2016) av Unni Langås).
Kommenter Per Olov Enquists roman *Kapten Nemos bibliotek* (1991) med utgangspunkt i dette sitatet.
2. Gi en analyse av Henrik Wergelands dikt "Pigen paa Anatomikammeret" (1836) med særlig vekt på bruken av det poetiske billedspråket.

(Se vedlegg 1)

NYNORSK

Del A: Åtte kortsvarsoppgaver

Svar på **fem**, og **berre fem**, av dei.

1. Kva er dei tre litterære hovudsjangrane?
2. Frå kva for ein litterær tekst stammar følgjande åpningsreplikk:
«Det er skade at Degnen ikke er i byen, thi der er så meget latin i min søns brev som jeg ikke forstår.» Svar med forfattarnamn, tittel og omtrentleg tidsplassering.
3. I kva for ein litterær tekst finn vi følgjande opning: «Der var saa deiligt ude paa Landet; det var Sommer, Kornet stod guult, Havren grøn, Høet var reist i Stakke nede i de grønne Enge, og der gik Storcken paa sine lange, røde Been og snakkede ægyptisk, for det Sprog havde han lært af sin Moder.» Svar med forfattarnamn, tittel og omtrentleg tidsplassering.
4. Kva for dramatisk(e) person(ar) kan oppfattast som Holbergs talerøyr i komedien *Erasmus Montanus* (1731)?
5. Kva er koblinga mellom namnet på 'betjänten' og 'midsommarafon' (= Sankt Hansaften) i Strindbergs drama *Fröken Julie* (1888)?
6. Kva er ein karakterkomedie?

7. Forklar omgrepet 'metafor' ved hjelp av døme frå pensumlitteraturen.
8. Forklar det narratologiske omgrepet 'ellipse' ved hjelp av døme frå pensumlitteraturen.

Del B: Tre mellomlange oppgåver

Svar på **to**, og **berre to**, av dei.

1. Gje ein kort litteraturhistorisk karakteristikk av Amalie Skrams roman *Lucie* (1888).
2. Kommenter korleis bergtakingsmotivet vert brukt i Tarjei Vesaas' *Is-slottet* (1963).
3. Gje ei kort utgreiing for minst to mulege tolkningar av mørkeloftet i Henrik Ibsens *Vildanden* (1882).

Del C: To oppgåver som krev noko lengre forklaring

Svar **éin**, og **berre éin**, av dei to.

1. «Litteratur om traumatiske erfaringer er opptatt av noe som har skjedd, og som skaper en vanskelig eller uholdbar tilstand i nåtiden. Fortidens hendelser er så vonde, smertefulle og ødeleggende at de ikke er til å leve med, og de bryter inn i en livssituasjon på en destruktiv måte.» (Frå boka *Traumets betydning i norsk samtidslitteratur* (2016) av Unni Langås). Kommenter Per Olov Enquists roman *Kapten Nemos bibliotek* (1991) med utgangspunkt i dette sitatet.
2. Gje ein analyse av Henrik Wergelands dikt "Pigen paa Anatomikammeret" (1836) med særleg vekt på bruken av det poetiske biletspråket.

(Sjå vedlegg 1)

1 Besvarelse DEL A

Svar på fem av de åtte oppgavene.

Skriv ditt svar her...

2 Besvarelse Del B

Svar på to av de tre oppgavene.

Skriv ditt svar her...

3 Besvarelse Del C

Svar på én av de to oppgavene.

Skriv ditt svar her...

i Vedlegg 1